

کاربرد کامپیوتر در تجزیه های آماری

مدرس: دکتر محمد مهدی مجیدی (majidi@iut.ac.ir) – ساعات مراجعه: مطابق برنامه استاد

۱- مقدمه و اهمیت درس - مفاهیم اساسی در آنالیز های آماری
چرا باید آمار بدانیم؟ فلسفه کاربرد آمار در آزمایشات کشاورزی

ضرورت آشنایی با نرم افزار های آماری (با تاکید بر SPSS، SAS، R و ...)

۲- مروجی بر مفاهیم آمار استنباطی و تعریف اصطلاحات
توزیع های آماری - برآورد پارامترها - قضاوتهای آماری - توزیع نمونه های کوچک و انواع t-test

۳- طرح های آماری در پژوهش های زراعی
اصول طراحی آزمایش و انتخاب طرح مناسب
انواع طرح های یک طرفه و دو طرفه

طرح های کاملاً تصادفی - طرح های بلوک های کامل تصادفی - موضع لاتین
طرح های دو فاکتوریل شامل فاکتوریل - اسپلیت پلات، اسپلیت بلوک و تجزیه مرکب آزمایش
طرح های سه فاکتوریل شامل فاکتوریل اسپلیت، اسپلیت فاکتوریل، اسپلیت اسپلیت پلات و ...
طرح های گردن
طرح های سلسله مراتبی
سایر طرح های مورد نیاز در تحقیقات

مدل های عمومی خطی (General Linear Models) GLM و Mixed در تجزیه طرح ها

۴- کوروواسیون و رگرسیون ساده خطی
همبستگی ساده پیرسون - همبستگی اسپرمن و آزمون های ضریب همبستگی
انتخاب مدل مناسب، برآورد پارامترهای مدل رگرسیون ساده خطی، تجزیه واریانس و آزمون آماری پارامترهای
مدل، حدود اعتماد پارامترها و خط رگرسیون، روش های تعیین کفایت مدل های رگرسیونی

۵- رگرسیون چند متغیره خطی و غیر خطی
برآورد پارامترهای مدل چند متغیره خطی، تجزیه واریانس در رگرسیون، آزمون های فرض
روابط غیر خطی (لگاریتمی، نمایی، چند جمله ای و ...)

همبستگی چند گانه، ضرایب رگرسیون استاندارد، تجزیه علیت (ضرایب مسیر)، ضرایب همبستگی جزء
گزینش متغیر ها (رگرسیون مرحله ای) و روش های آن

۶- سایر آنالیز های آماری چند متغیره (Cluster analysis، Factor analysis، Principle component analysis) و ...

منابع

- 1- Draper, N. R., and H. Smith. 1981. Applied Regression Analysis. John Wiley and Sons. Newyork, USA.
- 2- Montgomery, D. C. and E. A. Peck. 2001. Introduction to linear Regression Analysis. Third edition. John Wiley and Sons. Newyork, USA.
- 3- Montgomery, D. C. 2000. Design and analysis of experiments. John Wiley and Sons. Newyork, USA.
- 4- Johnson, R. A. and D. W. Wichern. 2001. *Applied multivariate statistical analysis*. Prentice Hall Inter. Inc. New Jersey, USA.
- 5- SAS, 2000. SAS/STAT Users gude. Version 9.1, 5136 pp. SAS publishing.
- 6- Kaps, M, and W. R. Lamberson. 2004. Biostatistics for Animal Science. CABI Publishing.
- 7- منصورفر، ک. ۱۳۸۵. روش‌های پیشرفته آماری همراه با برنامه‌های کامپیوتري. انتشارات دانشگاه تهران.
- 8- رضایی، ع. و ا. سلطانی. ۱۳۷۷. مقدمه ای بر تحلیل رگرسیون کاربردی. انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان.
- 9- کتاب‌های آمار و احتمالات عمومی (اصول آمار و احتمالات) (برای جلسات اول).
- 10- یزدی صمدی، ب، ع. رضایی و م. ولی زاده. طرح‌های آماری در پژوهش‌های کشاورزی. انتشارات دانشگاه تهران.
- 11- جمال زاده، م. الف. و شارقی، م. ۱۳۸۳. تحلیل‌های آماری با استفاده از تحلیل گر آماری SAS. چاپ شهریار.
- 12- سلطانی، الف. ۱۳۷۷. کاربرد نرم افزار SAS در تجزیه‌های آماری کشاورزی. جهاد دانشگاهی.

نحوه ارزیابی

- کوئیز: آخر هر جلسه از مطالب همان جلسه و جلسه (ات) قبل
- مستمر کلاسی (در اختیار استاد) (حل تمرین‌ها و مشارکت در کلاس تئوری و عملی)
- میانترم
- پایان ترم